

Remissvar på promemorian *Krav på mätning i en anslutningspunkt till ett koncessionspliktigt nät i förordningen om ursprungsgarantier för el*

Svensk Solenergi har tagit del av Regeringens förslag om ändring av hur ursprungsgarantier (UG) utfärdas och presenterar i detta remissvar sina åsikter om förslagen.

Sammanfattning

Svensk Solenergi anser att det är önskvärt att vårt system med UG är förenligt med hur övriga länder i Europa tolkat EECS-regelverket. Det är därför rimligt att den svenska förordningen som hanterar UG ändras, trots att de föreslagna ändringarna kommer försämra den ekonomiska kalkylen hos vissa aktörer. Ursprungsgarantier är av stor strategisk och symbolisk vikt för solenergiindustrin och därmed för övergången till ett helt förnybart energisystem. Därför bör regeringen vara försiktig vid varje ändring i regelverket, och exempelvis fundera noga kring hur varje ändring kommer påverka den pågående implementeringen av ren-energi-paketet och då inte minst för hur energigemenskaper ska regleras i Sverige.

Regeringens förslag

Regeringens första förslag

Ändra kravet på mätning och rapportering av ursprungsgarantier så att både nationella och internationella ursprungsgarantier endast utfärdas för den el som mäts vid anslutningspunkten till ett koncessionspliktigt nät.

Regeringens andra förslag

Energimyndigheten ska inte längre meddela föreskrifter om vad som avses med nettoelproduktion eller mätning och rapportering av sådan.

Bakgrund

Ursprungsgarantier

Ursprungsgarantier är i dagsläget den enda garanti som ger konsumenten kunskap om elens ursprung. För producenter av förnybar el bidrar försäljning av UG till en förbättrad ekonomisk kalkyl, varför

systemet med UG är viktigt för den svenska solelmarknaden. Den förbättrade ekonomiska kalkylen ger incitament att installera anläggningar för produktion av förnybar el.

I Sverige utfärdas nationella och internationellt överförbara UG. Nationella UG kan enbart säljas inom Sverige medan internationellt överförbara UG säljs utomlands. De internationellt överförbara UG följer regelverket European Energy Certificate System (EECS). Det är färre anläggningar som är godkända för internationellt överförbara UG än vad det är för nationella ursprungsgarantier, men de anläggningar som godkänts för internationellt överförbara ursprungsgarantier har generellt en högre elproduktion än de som godkänts för nationella UG.

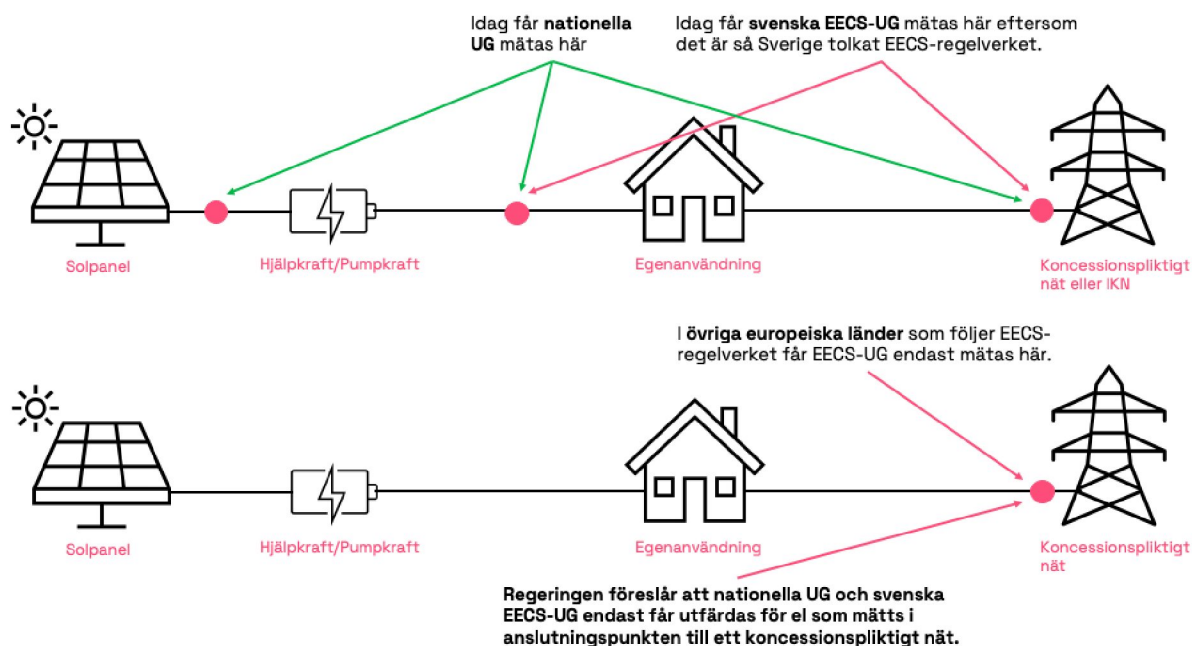
De flesta elnät i Sverige är nätkoncessioner, det vill säga nätägaren har sökt tillstånd för att bedriva elnätverksamheten som ett monopol. Det finns dock vissa elnät i Sverige som inte är koncessionspliktiga (IKN). Inom EU är Sverige det enda landet där UG får utfärdas baserat på mätning och rapportering i IKN.

Hur ursprungsgarantier mäts idag

Idag får EECS-UG både mätas efter att pumpkraft eller hjälpkraft räknats av men innan egenanvändning av el räknats av, och i anslutningspunkten till ett koncessionspliktigt nät eller IKN. Nationella UG får mätas på samma sätt som EECS-UG, men de får även mätas direkt efter produktionsenheten.

Energimyndighetens föreskrifter meddelar vad som avses med nettoelproduktion och hur den mäts¹. Nettoelproduktion avser elproduktion som justerats för egenanvändning och pumpkraft eller hjälpkraft. El som mäts och rapporteras i en annan punkt än vad som avses med nettoelproduktion justeras av Energimyndigheten med en av producenten angiven korrektionsfaktor. Producenten ansvarar själv för att rapportera mätvärden till Energimyndigheten.

¹ http://www.energimyndigheten.se/globalassets/om-oss/foreskrifter/stemfs-2017_2_konsoliderad.pdf

Figur 1. Hur nationella och internationella UG mäts idag och hur regeringens föreslår att de ska mätas.

Regeringens första föreslagna ändring - Ändra kravet på mätning och rapportering av ursprungsgarantier så att de endast utfärdas för el som mätts vid anslutningspunkten till ett koncessionspliktigt nät.

Sverige har tolkat CEN EN 16325-standarden på ett annat sätt än andra EU-länder. Den belgiska regionen Flandern beslutade år 2019 att enbart acceptera UG som utfärdats för elproduktion som mätts vid anslutningspunkten till ett koncessionspliktigt nät. Eftersom Sverige både utfärdar UG för el som matas ut på IKN och utfärdar UG för el som mätts vid annan punkt än anslutningspunkten, har Flandern hävt importen av internationellt överförbara UG från Sverige.

Den flamländska tillsynsmyndigheten för UG, Vlaamse Regulator van de Elektriciteits (VREG) anser att Sveriges regler kring utfärdandet av UG strider mot syftet i artikel 19 i Europaparlamentets och rådets direktiv om främjande av användning av energi från förnybara energikällor, och ser en risk i att det svenska regelverket kan leda till dubbelräkning av förnybara MW-timmar el. Regeringen föreslår nu att en ändring ska göras både för nationella och för EECS-UG som utfärdas i Sverige, eftersom om ändring endast görs för EECS-UG medför det risk att Flandern (och eventuellt andra regioner) tolkar det svenska regelverket som otydligt och förblir ovilliga att importera svenska UG.

Regeringens andra föreslagna ändring - Energimyndigheten ska inte längre meddela föreskrifter om vad som avses med nettoelproduktion eller mätning och rapportering av sådan produktion.

Detta för att om all el mäts i anslutningspunkten till ett koncessionspliktigt nät kommer det inte längre finnas ett behov för myndigheten att meddela föreskrifter om vad som avses med nettoelproduktion

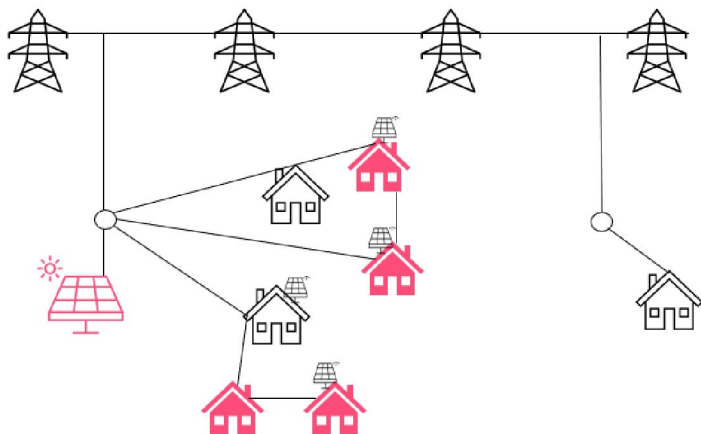
eller mätning och rapportering av nettoelproduktion. Energimyndighetens tillsynande kommer därför inte längre behövas.

Svensk Solenergis åsikt

Svensk Solenergi anser att det är önskvärt att vårt system med UG är förenligt med hur övriga länder i Europa tolkat EECS-regelverket. Det är därför rimligt att den svenska förordningen som hanterar UG ändras, trots att de föreslagna ändringarna kommer försämra den ekonomiska kalkylen hos handlare av UG och ägare av produktionsanläggningar av förnybar el.

Det är rimligt att det inte utfärdas UG för egenanvänd el, även om ändringen medför en försämring för dagens solcellsägare som köpt sin anläggning med dessa UG som positivt förväntat tillskott i kalkylen. Konsumenten vet var den egenanvända elen kommer ifrån, varför det är svårt att motivera UG för egenanvänd el som en informationsbärare.

Det är av yttersta vikt att Sverige snart får på plats en implementering av EUs förnybartdirekt med avseende på [energigemenskaper](#)². När sådana implementeras i Sverige måste begreppet kollektivt egenanvändning definieras. Om kollektivt egenanvändning blir den egenanvändning som energigemenskaper har inom sig kollektivt, kommer den egenanvändning som redan finns idag istället behöva få ett eget namn, t. ex. individuell egenanvändning. Annars kan inte de två typerna av egenanvändning särskiljas. Vi ser framför oss en snar ny lagstiftning i Sverige kring energigemenskaper och då behövs det även en tydlig lagstiftning om UG för energigemenskaper.

Figur 2. Energigemenskaper. Virtuellt nät bestående av fyra (rosa) villor och en markanläggning (rosa) under en och samma nütstation (~10 kV/400 V).

Med regeringens föreslagna ändring kommer UG inte utfärdas för individuellt egenanvänd el. Det är dock möjligt att UG i framtiden ändå bör utfärdas för kollektivt egenanvänd el för att ge högt incitament till produktion av förnybar kraft i energigemenskaper.

² <https://svensksolenergi.se/upload/om-oss/arkiv/SSE%20Remissvar%20Ren%20energi.pdf>

Promemorian uppskattar att det finns cirka 35 industrier och anläggningar (inom pappers- och massindustrin) med hög energianvändning. Det utfärdas cirka 170 000 UG till sådana anläggningar i genomsnitt vilket innebär att den ändring som promemorian föreslår skulle orsaka ett ekonomiskt bortfall på cirka 170 000 – 350 000 kr per år per företag³. Vad gäller mikroproducenter av el beräknas den ekonomiska konsekvensen inte uppgå till mer än en minskad intäkt om 10 – 16 kr per år för en typisk solcellsanläggning med en installerad effekt på cirka 10 kW. Dock påverkar ändring av promemorian företagen som handlar med UG. Svensk Solenergi har redan tillsammans med andra aktörer i elbranschen [uttryckt](#) besvikelse över Energimyndighetens förslag att utesluta mikroproducenter av el med anläggningar med en installerad effekt under 43,5 kW från systemet med UG⁴. Ursprungsgarantier är strategiskt och symboliskt viktiga för solenergiindustrin. Därför bör regeringen vara mycket försiktig vid varje ändring i regelverket.

VD: Anna Werner

³ Energimyndigheten, "Krav på mätning i en anslutningspunkt till ett koncessionspliktigt nät i förordningen om ursprungsgarantier för el", 5 mars 2021.

⁴ <https://svensksolenergi.se/upload/om-oss/arkiv/Brev%20till%20Ygeman%2030%20april%202020%20om%20ursprungsgarantier.pdf>